תנ״ך · אחרונים · מנחת שי · נביאים

מנחת שי על מיכה

רבי ידידיה שלמה רפאל נורצי

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מנחת שי על מיכה

רבי ידידיה שלמה רפאל נורצי

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מנחת-שי-על-מיכה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פסוק ב 4
פסוק ג 4
פסוק ה 4
פסוק ז 4
פסוק ח 4
פסוק י 4
פסוק יא 4
פסוק יב 4
פסוק יד 5
פסוק טו 5
פסוק טז 5
פרק ב 5
פסוק א 5
פסוק ב 5
פסוק ג 5
פסוק ו 5
פסוק ח 5
פסוק י 6
פסוק יב 6
פרק ג 6
פסוק א 6
פסוק ב 6
פסוק ד 6
פסוק ז 6
פסוק ח 6
פסוק ט 6
פסוק יא 6
פסוק יב 7
פרק ד 7
פסוק ב 7
פסוק ח 7
פסוק י 7
פרק ה 7
פסוק ג 7
פסוק ד 7
פסוק יא 7
פרק ו 8
פסוק ב 8
פסוק ג 8
פסוק ו 8
פסוק ז 8
פסוק י 8
פסוק יג 8
פסוק יד 8
פסוק טו 8
פרק ז 8
פסוק א 8
פסוק ב 9
פסוק ג 9
פסוק ה 9
פסוק ח 9
פסוק י 9
פסוק יב 9
פסוק יז 10
פסוק יט 10
פסוק כ 10

פרק א

פסוק ב
מהיכל קדשו. אין במ"ם מאריך:

פסוק ג
יצא ממקומו. יצא חסר וא"ו דליתיה מן המלאים עפ"ה:
ממקומו. בספרים מדוייקים מלא וא"ו:
במתי. יתיר וא"ו והמ"ם בחטף קמץ כמ"ש בפרשת האזינו:

פסוק ה
ובחטאות. מלא אל"ף וא"ו:

פסוק ז
זונה קבצה. הקו"ף בחירק וכ"כ הראב"ע ורד"ק בפי' ובשרשים שרש קבץ ושרש פתח והחירק תמורת שורק ומשפטו קבצה וכן כתב החכם רבי יונה בספר הרקמה והכי גרסינן בפ"ק דעכו"ם ובקהלת רבתי על פסוק כל הדברים יגעים והוצרכתי לכתוב זה מפני שראיתי בילקוט שנכתב קיבצה וגם במקרא ישנה נדפס קבצה בשלש נקודות ובמקרא אחרת קבצה בקמ"ץ הקוף וכולם טועים:

פסוק ח
שילל. שולל קרי:

פסוק י
לעפרה. במקצת דפוסים ישנים כתוב לעפרה העי"ן בקמץ והוא חטוף וכן הוא במקצת ס"ס מדוייקים ובא' מהם נדפס בגליון בהללי פתח ולשון רד"ק בפתח העי"ן ושאר עפרה בכל הכתוב כעי"ן נקראת בקמ"ץ חטף והיא עפרה אשר לבנימן:
התפלשתי. התפלשי קרי והוא מלעיל:

פסוק יא
יושבת שפיר. ברוב הספרים מלא וא"ו וכן כולם שבענין ונכון לעשות כן ע"פ המסורת דירמיה מ"ח וסוף מצורע שנמנו שם החסרים ואין שום אחד מאלה במניינם:

פסוק יב
לשער ירושלם. אין מאריך ביו"ד ולא ברי"ש:

פסוק יד
לאכזב. בס"א כ"י נכתב בצדו בהללי לאכזב קמץ ע"כ. ובכל ספרים שלנו האל"ף בפתח וגם רד"ק כתב שהוא כמו היו תהיה לי כמו אכזב ירמיה ט"ז:

פסוק טו
עד היורש. בספרים כ"י מלת עד בטעם רביע לא בשופר הפוך:
אבי לך. חסר אל"ף שהיא למ"ד הפעל מהמכתב וכן שמן ראש אל יני ראשי רד"ק בפי' ומכלול דף ק"נ:

פסוק טז
כנשרכי גלו ממך. בדפוס ישן מויניציאה נכתב בצדו ס"א על בניך כי גלו ממך ובאמת שכן הוא בתרגום אבל לא מצאתי כן בשום ספר ויש להוכיח מהמסורת שאין ממשות בגירסה אותו הספר כי במסרה גדולה נמנו כל בניך שבמקרא ואין שום זכר מזה:

פרק ב

פסוק א
הוי. בס"ס בטעם מונח:
ופעלי רע. בספרי' מדוייקים הטעם בפ"א לא בלמ"ד:

פסוק ב
ואיש ונחלתו. יש מחלוקת גדול אם כתוב ואיש בוא"ו והחכם ר' מנחם הוסיף בו וא"ו וכתב עליו כן מצאתי ברוב הספרים בוא"ו:

פסוק ג
רמה. מלרע ובס"א כ" בצדו רומה בספר א' ע"כ ובכל ספרים שראיתי הרי"ש בחולם וגם הראב"ע ורד"ק כתבו שהוא בשקל טובה קומה:

פסוק ו
אל תטיפו. במקצת הספרים אל תטפו חסר יו"ד:

פסוק ח
ואתמול. בשורק וכתב החכם אברבניל שרש"י עשה ואת מול שתי מלות אבל כפי האמת אינו כי אם מלה אחת כמו שזכר הראב"ע עד כאן וכן הוא בפירוש רד"ק ובמכלול דף רכ"ט ושרשים:

פסוק י
הישר הלך. במקצת מדוייקים חסר וא"ו וכן במסרה גדולה לא נמנה עם המלאים בנביאים וכן הלך רוח שבסמוך:
בעבור טמאה. בספרים מדוייקי' הטי"ת מעמדת במאריך וההי"א רפה ולכן הטי"ת בקמץ רחב שהוא עבר לנקבה וכן הוא לפי' הראב"ע והקמתי אבל לפי התרגום ופירש רש"י הטי"ת בקמץ חטוף כי הוא מקור לדעתם וההי"א במפיק לכנוי הנקבה:

פסוק יב
הדברו. בספרים כ"י מדוייקים וגם באיזה דפוס ישן יש מאריך בדלי"ת ואף רד"ק כתב בפירוש ובשרשים שהדלי"ת מעמדת בגעיא ונקראת בקמץ רחב ומשפטה להחטף כמו ורעו כבשים כדברם ישעיה ה':
תהימנה. בספרים כ"י הנו"ן בלא דגש וכן נכון כמשפט נו"ן הרבות להרפא כמ"ש בסוף מיכה על תראינה בה:

פרק ג

פסוק א
ראשי יעקב. כן כתוב ראשי יעקב ושלמטה בפ' כתוב ראשי בית יעקב:
הלוא לכם. מלא וא"ו ואל"ף:

פסוק ב
ואהבי רעה. רע קרי:

פסוק ד
יענה אותם. חד מן ביתמלא וא"ו בתריסר:

פסוק ז
מענה. י"ס שהנו"ן בסגול וע"פ המסורת בצירי וכן כתב רש"י ז"ל:

פסוק ח
מלאתי כח. הכ"ף רפה:

פסוק ט
המתעבים. המ"ם רפוים וההי"א סמוכה בגעיא מכלול דף נ':

פסוק יא
לאמר הלוא. מלא וא"ו ואל"ף:
תבוא. מלא וא"ו ואל"ף כי לא נמנה בריש ס' תזריע עם החסרים:

פסוק יב
לכן בגללכם. חצי הספר בפסוקים:

פרק ד

פסוק ב
והלכו גוים רבים. הוא"ו בגעיא בס"ס:
ויורנו. בס"ס יש מאריך ביו"ד ובספרים אחרים איננו:

פסוק ח
תאתה. האל"ף נחה:

פסוק י
ושכנת בשדה. ובירושלמי פ' לולב וערבה דרש רבי זיביי ושכנת בשדה ושכנתי בשדה ופי' בעל יפה מראה משום דלשון טלטול או גלות מיבעילים דלשון שכון לא יפול אלא על הדירה בשלוה והשקט דריש ביה ושכינתי בשדה שהשכינה כביכול גולה עמהם עכ"ל. אבל באגדת תילים מזמור י"א אמר ר' אלעזר ושכנתי כתיב שאע"פי שחרב שכינתי עומדת שם וכן בילמדנו פרשת נח וסף פרשת וישלח ושכנת בשדה ושכנתי כתיב בשדה שאע"פי שאתה גולה בשדה שכינתי לא זזה ממך וכן בריקאנטי פרשת בראשית דף כ"ח וכדומה לזה ובספרים שלנו לא נמצא כזה:

פרק ה

פסוק ג
ועמד ורעה. בנביאים עם פי' הרי"א כתוב וראה והוא שבוש שזהו א' מן ט' ורעה בקריא ו' בישין וג' טבין וסימן נמסר בתולים סימן כ"א:
בעז. ב' חד חסר וחד מלא והמלא הוא בסוף משלי כך הוא הגירסא הנכונה:

פסוק ד
אשור כי יבא. בספרים מדוייקים מלא וא"ו ואל"ף וכן ראוי ע"פ המסורת דפרשת בהעלותך:

פסוק יא
ומעוננים. בספרים כ"י המאריך בוא"ו לא בעי"ן:

פרק ו

פסוק ב
מסדי ארץ. במקצת ספרים חסר וא"ו וכן מסורת עליו לית חסר:

פסוק ג
הלאתיך. במקצת ספרים האל"ף בחירק וברובן של מדוייקים בצירי ואף רד"ק כתב ובשרשים הה"א בסגול והאל"ף בצירי:

פסוק ו
אכף. בפתח ועיין שרשים שרש כפה והגהת המדקדק שם:

פסוק ז
ברבבות. ע' בריש פרשת לך לך על אברכה מברכיך:

פסוק י
האש בית רשע. חסר יו"ד ובמסורת ב' פתחין חד חסר וחד מלא והמלא הוא האיש כמוני יברח נחמיה ו' ועיין עוד מ"ש בשמואל ב' י"ד:

פסוק יג
חטאותיך. הספרים מתחלפים כי במקצתם בלא וא"ו ובמקצתם גם בלא יו"ד ובירמיה סימן ט"ו נכתב במסורת חטאותיך באל"ף וא"ו ויו"ד:

פסוק יד
ותסג. בס"א כ"י ותשג בשי"ן שמאלית וגם בדפוס ישן מוניציאה יש הערה מחילוף זה ובשאר ספרים בסמ"ך וכן כתב רד"ק בשרש נשג שזה נכתב בסמך ואף הראב"ע כתב שהסמ"ך כשי"ן:

פסוק טו
תדרך זית. בס"א כ"י הרי"ש בקמץ חטף וזו היא קריאת ב"נ אבל לב"א בחולם וכן במסירת ה' וחסר' בקריאה וסימן כל מקום. כל המקום. במותימו. אתה. על שחל. וכולם בחולם וביאורה במסרה גדולה סוף פ' עקב וריש יהושע:
ולא תשתה יין. כל יין רפי חוץ מזה שהוא דגש:

פרק ז

פסוק א
אצלי לי. ב' דין בטעם לעיל וחד בטעם לרע אם רשעתי אצלי לי (איוב י'):

לאכול בכורה. ספרים מדוייקים מלא וא"ו והוא חד מן י"ג לאכול מלא וסימן ביחזקאל ט"ו:

פסוק ב

יצודו חרם. בס"א כ"י החי"ת בקמץ ובשאר ספרים בצירי ברוב הספרים אע"פ שיש איזה ספר בסגול וכן כתב רד"ק בשרשים יצודו חרם הוא בחמש נקודות ורב פעלים כתב יצודו חרם בב"נ ושארא בג"נ בכל לישן וי"ס מצאתי בהם כל חרם בב"נ:

פסוק ג

השר שאל. מתחלפ' שואל מלא וא"ו:

פסוק ה

אל תאמינו ברע אל תבטחו באלוף. בחגיגה סף פ' אין דורשין ספרי מאי דכתי' אל תאמינו ברע ואל תבטחו באלוף אם יאמר לך יצה"ר חטא והקב"ה מוחל לך אל תאמן בו וכו' אל תבטחו באלוף וכו' וכן מתורגם לא תהמנון ברחים ולא תתרחצון בקריב. אמנם בכל הספרים כתוב אל תבטחו בלא וא"ו ופסוק זה הוא א' מן כ"ג פסוקים דרישיהון ומצעותהון אל אל וסי' נמסר בשמואל ב' סימן א':

חיקך. אין יו"ד בתר קו"ף:

פסוק ח

אל תשמחי איבתי. במקצת ספרים מלרע בפשט אחד לבד וכן ותרא איבתי שבסמוך ובספרים מדוייקים שניהם מלעיל בשני פשטין כמו שזכר רד"ק בפירוש ובמכלול דף ט"ו ובמסרה ב' וחסר ומעיל ובענין:

פסוק י

ותרא. בכמה ספרי הדפוס וגם באיזה ספר כתובת יד מלעיל הטע' בתי"ו ושגו ברואה כי נמסר עליו לית ומלרע וגם בספרי' מדוייקי' כ"י ובדפוס קדמון הטעם ברי"ש וכן כתב רד"ק בפירוש והלוית חן פ' ט"ו מהשער הרביעי כמו ירא פרעה. ותרא אשקלון זכריה ט':

ותכסה בושה. הבי"ת רפה ואין כאן דין מפיק כמו שכתבתי בפרשת עקב על אבנים ברזל:

תראינה בם. נו"ן הרבות דגושה שלא כמנהג כי אין משפט נו"ן הנקבות להדגש לעולם אלא אם כן תהיה נו"ן הנקבה פעולה כגון ישפילנה יגיענה אבל נו"ן הרבות לעולם לית בדגש ובית בה דגושה כמ"ש במכלול דף ק"ו ועיין שופטים ה' על תענינה:

פסוק יב

יום הוא ועדיך יביא. חד מן י"ד דסבירין יבואו מסורת סוף פרשת שמיני ויונתן שתרגם יתכנשין גלותא דמן אתור פרושי קא מפרש כיאורחים בכמה דוכתי לפום מאי דסבירין:

פסוק יז

ויראו ממך. חסר יו"ד פ"א הפעל ויו"ד האיתן נמשכת בגעיא רד"ק ובמסורה וייראו ה' ד' מלא וחד חסר נחש חסר וסימניהון בלשון תרגום מסרתי בישעיה סי' נ"ט:

פסוק יט

יכבש. מתחלפת בין מלא לחסר בס' אחד כ"י מסור עליו לית וחסר:

במצולות ים. בסמוך בשורק הצד"י ובמוכרת בחולם כמ"ש בפ' בשלח:

כל חטאתם. במקצת ספרים כתוב חטאותם מלא אל"ף וא"ו ואולם כפי המסורת שנמסרו בפ' קרח ובישעיה נ"ח במ"ג כתיב באל"ף לבד:

פסוק כ

חסד לאברהם. חד מן א"ב ב' לא נסבין וא"ו בריש תיבותא ומטעין בהון וסימן במסרה רבתא את וא"ו. (א"ה אבל רש"י נתן טעם לשבח למה נאמר חסד בלא וא"ו בריש תיבותא). ה' ירחמנו ויראה בעניינו לכלה הפשעים ולהתם חטאות ולכפר עונות ולהביא צדק עולמים במהרה בימינו אמן: